ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘ. 6

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Ἐν Ἑλλάδι δρ. 10 — ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. χρ. 12.
Ἡ συνδρομὴ εἶναι προπληρωτία ἐτησίως ἢ καθ' ἑξαμηνίαν εἰς δύο ἴσας δόσεις.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ
ΥΠΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ»
Ἐν ὁδῷ Βουλῆς 23, ὑπὸ τὸ Ξενοδοχεῖον τῆς Νέας Αἰγύπτου.
Ἕκαστον φύλλον τιμᾶται λεπ. 20.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. — *8 Ἀπριλίου 1884.*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΕΛΤΙΟΝ: Τὸ Πάσχα. — Ἔργα καὶ ἡμέραι. — Φιλολογικά, ἐπιστημονικά, καλλιτεχνικά. — Ἀπαντήσεις ἄνευ ἐρωτήσεων. — Ἐπιστολαὶ 1, 2. — Βιβλιοκρισία. Γ. Χ. — Ἡμερολόγιον. — Αἰνίγματα.

ΦΥΛΛΟΝ: Μάχη Μεγάλου Σπηλαίου. — Οἱ Φιλέλληνες. — Ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος. — Ἡ Μαυροβουνιώτισσα. (μυθιστόρημα). — Ἐθνογραφικά.

ΤΟ ΠΑΣΧΑ

Εὐχαὶ χαρμόσυνοι διαμείβονται πανταχοῦ· τὰ μέσα λησμονοῦνται, ἀγαλλιῶσιν αἱ ψυχαὶ καὶ μυριάδες χειλέων ἀνταλάσσουσι τὸν ἀσπασμὸν τῆς ἀγάπης.

Τὸ ποθεινὸν *Χριστὸς ἀνέστη* ἐπὶ τὰ στόματα φέρεται πάντων, καὶ ἀνὰ τὴν πλάσιν ἐπιπνέει χαριδῶτις αὔρα, διαχέουσα τῆς πασχαλιᾶς τὰ ἡδέα ἀρώματα καὶ τὰ μύρα τῶν λιβανωτῶν, οἵτινες ἐκάησαν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Θεοῦ τῆς εἰρήνης.

Τὸ ἔαρ ὑπερηφάνως ἐπιδεικνύει τὰ ἀγαλλιάσματά του τὰ ὕψιστα, τὴν ἑορτὴν τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἔθνους καὶ τὴν ἑορτὴν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ. Δυάδα πανηγύρεων ποιητικήν, ἐστεμμένην μὲ ὅλην τὴν δόξαν καὶ τὰς ἱερὰς ἀναμνήσεις τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος.

*

Αἱ κοσμικαὶ μικρομέριμναι ὑπεχώρησαν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἑβδομάδος. Ἐκράτουν δ' ἐν ταῖς καρδίαις τὰ θρησκευτικὰ αἰσθήματα, διὰ μυρίων ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν παρασκευῶν προετοιμάζοντα τοὺς πιστοὺς διὰ τὴν λαμπροφόρον ἡμέραν.

Μὴ θέλοντες ν' ἀναλάβωμεν καθήκοντα ἱερεξεταστοῦ ἐῶμεν τὰς ἠθικὰς παρασκευὰς φοβούμενοι, ἄλλως τε, μὴ παρέχωσιν αὗται τὴν ἥττονα ποίησιν· εὐαρέστως δ' ἀναλογιζόμεθα τῆς ἐξωτερικεύσεως τῶν αἰσθημάτων, ἥτις διεδηλώθη ἀνὰ τοὺς ναοὺς καὶ τὴν λοιπὴν πόλιν.

Τῶν δώδεκα εὐαγγελίων ἡ ἀκρόασις εὐλαβῶς ἐγένετο καὶ ἐν συντριβῇ καρδιῶν, καὶ σωμάτων ἔτι, καθότι μέγας ἦτο ὁ συνωθισμὸς τοῦ ἀπείρου πλήθους. Ἀλλὰ τὰς ἐκστάσεις τῶν πιστῶν διέκοπτον πάντη ἄσχετοι καὶ πεζαὶ παρεκβάσεις ἄλλων, μυρία δ' ἐπάθαινον καὶ τὰ εὐσεβῆ καὶ προσεκτικὰ ὦτα, ποσῶς μὴ δυνάμενα νὰ συνεννοηθῶσι πρὸς τὰς ῥίνας τῶν δεξιῶν καὶ ἀδεξίων ψαλτῶν, οἵτινες μυρίας διέπραττον στρεβλώσεις κατὰ τῶν θρησκευτικῶν ὕμνων. Τὴν μεγάλην παρασκευὴν ἐπένθουν τὰ ἐνδύματα τῶν ἱερέων καὶ αἱ σημαῖαι μεσίστιοι, ἀλλὰ τὴν θλῖψιν τῶν πιστῶν συνεκέρνα ἡ βεβαία προσδοκία τῆς ἄρσεως τοῦ πένθους, καὶ πεζαί τινες, ἀλλ' ἔντονοι ἀπαιτήσεις τοῦ στομάχου. Ἐνίκων ὅμως ὑγιέστεροι λογισμοὶ καὶ τὰ πλήθη ἀφοῦ ἠκροάσθησαν κατανυκτικῶς τῆς ἀκολουθίας καὶ πενιχρῶς ἱκανοποίησαν τὰς προρρηθείσας ἀπαιτήσεις, ἤρξαντο τῆς ἐπισκέψεως τῶν ἐπιταφίων ἀπὸ ναοῦ εἰς ναὸν μεταβαίνοντα. Αἱ ὁδοὶ ἐπληρώθησαν φαιδρῶν ὁμίλων καὶ ἐπληθύνθησαν τὰ πληρώματα τῶν ἐκκλησιῶν. Ἐν τῷ σκιόφωτι δὲ τούτων, μορφαὶ φαιδραὶ ἠσπάζοντο καὶ περιειργάζοντο τὸν τίμιον τάφον, καὶ ἐδινοῦντο περὶ αὐτὸν οἱ προσκυνηταὶ τῶν δύο φύλων καὶ ἀντήλασσον λαθραῖα βλέμματα διαμειδιῶντες καὶ ἐμπνεόμενοι ὑπὸ αἰσθημάτων ὅλως ξένων πρὸς τὰ πάθη τοῦ Ἐσταυρωμένου· ἀλλ' οὗτος ἐπιεικῶς καὶ ἀνεκτῶς ἐθεᾶτο τῶν πάντων ἀπὸ τῆς χρυσοκεντήτου σινδόνης του, μὴ ἔχων ἄλλως τε ἐν τῇ χειρὶ — προνοίᾳ τῶν ἀνθοπωλῶν ἱερέων του — τὸ μαστίγιον, δι' οὗ ἀπεδίωξεν ἄλλοτε ἐκ τοῦ ναοῦ του, τοὺς βουληθέντας νὰ μεταβάλλωσιν αὐτὸν εἰς οἶκον ἐμπορίου... Καὶ ὅλοι ἐφωδιασμένοι μὲ ἄνθη φιλαρέσκως τοποθετημένα ἐπὶ τῆς κομβιοδόχης, ἐξηκολούθουν τὰς ἐπισκέψεις εἰς τοὺς διαφόρους ἐπιταφίους.

Τὴν νύκτα ἡ ἔξοδος τοῦ ἐπιταφίου. Μυριάδες φιλακολούθων λαμπαδηφόρων εἵποντο τῶν λιτανειῶν, αἵτινες διεσταυροῦντο ἀνὰ τὰς ὁδούς. Τὸ θέαμα ἦν γραφικώτατον, παρὰ τὴν Μητρόπολιν ἰδίως, ὅπου μυριοπληθεῖς φλόγες κηρίων μεταβάλουσιν εἰς πέλαγος φωτὸς τὴν παρελαύνουσαν πομπήν. Ἡ μουσικὴ ἀνέκρουεν ἐμβατήρια πένθιμα, ἀλλὰ κατέπνιγε ταῦτα τὸ θορυβῶδες πλῆθος, ταράσσον διὰ φαιδρῶν συνδιαλέξεων τὸ μυστηριῶδες καὶ ποιητικὸν τῆς τελετῆς.

*

Ἐν ταῖς ἀγοραῖς πάλιν ἄλλαι κοσμικώτεραι παρασκευαί. Τάγματα ἀμνῶν ἀκουσίως ἐπιδραμόντα ἐβέλαζον θλιβερῶς καθότι ἀπέναντι παρετήρουν τάγματα ἄλλα ὀβελῶν ἀπειλητικῶς ὀρθουμένων. Μικροὶ συμμετρικοὶ λόφοι ἐρυθρῶν ὠῶν προὐκάλουν τὰ λαίμαργα βλέμματα τῶν πεινηλέων ἀγοραστῶν, ὧν οἱ ὀδόντες συνεκρούοντο ἐξ ἱερᾶς συγκινήσεως εἰς τὴν θέαν τόσων ἐκεῖ ὀρεκτικῶν ὄψων καὶ κρεάτων καὶ τυρῶν. Ἔστεφον δὲ τὴν ὅλην παράταξιν ἀνθοδέσμαι καὶ χρυσόχαρτα καὶ ὠπωρικά, ἀλλὰ προεξῆρχον ἀκτινοβολοῦσαι αἱ πασχάλιοι *κουλοῦραι τῆς Λαμπρῆς μὲ τὰ κόκκινα αὐγά*, ὡς δακτύλιοι ἀρραβῶνος ὑποσχόμενοι τὴν κατάλυσιν τῆς τεσσαρακοστῆς καὶ τὴν ἀποδίωξιν τῆς μεσοβασιλείας τῶν ὀσπρίων, τῶν ἐλαιῶν, τῶν θαλασσινῶν καὶ τῶν ἄλλων συνεργατῶν τῆς πείνης.

*

Κίνησις καὶ θόρυβος καὶ ζωηρότης πανταχοῦ. Τὸ *ἀνάστα ὁ Θεὸς* ἐψάλη ἐν τοῖς ναοῖς καὶ οἱ πυροβολισμοὶ ἐξαγγέλλουσι τὸ αἴσιον ἄγγελμα. Ὁ πατὴρ ἀγοράζει λαμπάδας διὰ τὴν νύκτα ὑπολογίζων ἐπὶ τῶν δακτύλων πόσοι ἀναμένουσι τοιαύτας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Ἐκεῖ πάλιν δοκιμαὶ ἐνδυμάτων καὶ πίλων καὶ πολυποίκιλαι ἄλλαι προετοιμασίαι τῆς ἑορτῆς. Οἱ ἐκδαρέντες ἀμνοὶ ἐνθυμίζουσι τοὺς ὀβελούς, ἐκεῖνοι τὴν προπαρασκευὴν τῆς ἀνθρακιᾶς, αὕτη δὲ τὴν μέλλουσαν εὐωδίαν τῆς κνίσσης καὶ τὴν ἤδη συγκρατουμένην ὄρεξιν. Ὅλα δὲ ταῦτα ἐνθυμίζουσιν εἰς τὰς εὐγενεῖς καρδίας τὴν ἐλεημοσύνην καὶ εὐλογητὸς ἐκεῖνος ὅστις σφογγίσει τὰ πλειότερα δάκρυα κατὰ τὴν ἁγίαν ταύτην ἡμέραν.

*

Χριστὸς ἀνέστη! Τὸ θυμηδὲς ἄγγελμα ἀντηχεῖ πανταχοῦ καὶ ἀντιλαλοῦσιν αὐτὸ μυριόγδουποι πυροβολισμοί. Λαμπραὶ ἐψάλησαν ἐν τοῖς ναοῖς ἱεροτελεστίαι καὶ ἐν τῇ Μητροπόλει ἰδίᾳ ὅπου ἡ βασίλειος ἀκολουθία, αἱ ἀρχαί, ὁ στρατὸς καὶ ἡ μείζων συρροὴ τοῦ πλήθους. Πυροτεχνήματα καὶ φῶτα ἄπειρα περιεκάλυψαν τὴν πόλιν ὡς διὰ φωτεινοῦ ἀστεροκοσμήτου μανδύου. Αἱ μουσικαὶ ἀνήκησαν χαρμόσυνα μέλη, αὔρα τερψιθύμου ἀγαλλιάσεως ἐπιπνέει ἀπανταχοῦ καὶ τὴν ὑψίστην ἑορτὴν τῆς πίστεως ἐπισφραγίζουσιν ἀπὸ χείλους εἰς χεῖλος μεταδιδόμενοι οἱ ἀσπασμοὶ τῆς ἀγάπης.

Ι. Μ. Δ.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Πρὸ ἑξήκοντα ἀκριβῶς ἐτῶν, τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα τοῦ 1824 ἔτους, ἀπέθνησκεν ἐν Μεσολογγίῳ ὁ **Βύρων**. Προχθὲς δὲ (6 Ἀπριλίου) ἦτο ἡ ἐπέτειος τοῦ θανάτου αὐτοῦ. «Τί ἀνέλπιστον συμβεβηκός! τί ἀξιοθρήνητον δυστύχημα!» ἀνεφώνει ὁ Σπυρίδων Τρικούπης ἐν τῷ ἐπικηδείῳ του, «ὁ γλυκύτατος χαιρετισμὸς *Χριστὸς ἀνέστη* ἔγεινεν ἄχαρις τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα εἰς τὰ χείλη τῶν Ἑλλήνων Χριστιανῶν... Σήμερον, ἀλλοίμονον! ὁ πικρὸς τάφος καταπίνει καὶ αὐτὸν καὶ τὰς ἐλπίδας μας.... **Κόρη** μοῦ, εἶπε, **Ἑλλάς**, εἶπε, καὶ ἡ φωνή του ἔλειψε....

Μάθε, εὐγενεστάτη Κόρη, ὅτι στρατηγοὶ τὸν ἐβάσταναν εἰς τοὺς ὤμους των καὶ τὸν ἔφεραν εἰς τὴν ἐκκλησίαν· χιλιάδες Ἕλληνες στρατιῶται ἐσκέπαζαν τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ δρόμου ὅθεν τὸν διέβαιναν, καὶ τὰ στόματα τῶν τουφεκιῶν ὁποῦ κατέφαγαν τόσους καὶ τόσους τυράννους ἦσαν ὅλα γυρμένα κατὰ τῆς γῆς, ὡς νὰ ἤθελαν νὰ πολεμήσουν καὶ αὐτὴν τὴν γῆν ὅπου τοὺς ἄρπασε τὸν εἰλικρινῆ φίλον των».

*

Παράδοξον ἐφάνη ἡμῖν διατί ἑωρτάσθη τὴν 1 Ἀπριλίου ἡ ἐπέτειος τῆς ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου ἐνῷ αὕτη, ὡς γνωστόν, ἐγένετο τὴν 10. Οὐδὲ εἶναι ὀρθὸν τὰ ἱστορικὰ συμβάντα νὰ ἀκολουθῶσι τὰς κινητὰς ἑορτάς· μήπως ἐγένετο ἡ ἔξοδος διότι ἦτο τῶν Βαΐων; Κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην καταστρέφεται ἡ χρονολογία τῶν ἱστορικῶν γεγονότων. Προπέρσυ λ.χ. ἡ ἐπέτειος τῆς ἐξόδου τὴν 21 Μαρτίου, πέρσυ τὴν 10 Ἀπριλίου, ἐφέτος τὴν 1 καὶ τοῦ χρόνου Κύριος οἶδε πότε.

*

Πολύτιμα δωρήματα ἀποστέλλονται καθ' ἑκάστην τῇ *Ἐθνολογικῇ καὶ ἱστορικῇ Ἑταιρίᾳ τῆς Ἑλλάδος*. Ἐντὸς ὀλίγου χρόνου τὸ ἐθνωφελὲς τοῦτο ἵδρυμα θὰ περισυλλέξῃ ὅ,τι ἱερὸν καὶ πολύτιμον σώζεται ἐκ τῆς ζοφερᾶς καὶ μακραίωνος δουλείας. Ἤδη, ἐκτὸς τῶν ἄλλων δωρημάτων διαφόρων ἀξιοτίμων ἀνδρῶν, τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ φιλοπάτριδος νέου κ. Γεωργίου Μαζαράκη ἡ ἑταιρία προσεκτήσατο: τὸ εἰς τὸν Ῥήγαν ἀφιερωμένον σπανιώτατον σύγγραμμα τοῦ Ἰ. Κωλέττου «Νομαρχία ἤτοι λόγος περὶ Ἐλευθερίας» (1806), τὰ «Φυσικὰ ἀπανθίσματα» τοῦ Ῥήγα Φεραίου (1790) δωρηθέντα παρὰ τοῦ Πέτρου Γκιώνη πυροπλητοῦ κατὰ τὸν ἀγῶνα, πολύτιμον καὶ ἱστορικὸν γραταγάνι ἀνήκον τῷ ἐκ Κυδωνιῶν Κυριάκῳ Ἀλεξίου κλπ. Καὶ πολλὰ ἄλλα θέλουσι δωρηθῇ τῇ ἑταιρίᾳ τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ φιλοτίμου νέου.

*

Ὡς ἐκπληρωθεῖσα σχεδὸν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ γενικὴ εὐχή, ὅπως ἡ κεντρικὴ αἴθουσα τοῦ πολυτεχνείου χρησιμεύσῃ ὡς προσωρινὸν μουσεῖον τῆς Ἐθνολογ. Ἑταιρίας. Ἅπαντα τὰ εἰς τὴν κυβέρνησιν ἀνήκοντα καὶ πλεῖστα ἐκ τῶν εἰς ἰδιώτας θέλουσι δωρηθῇ τῇ ἑταιρίᾳ, ἀφοῦ κατὰ τὸ καταστατικόν της ἅπασα ἡ περιουσία της *ἀνήκει εἰς τὸ ἔθνος*. Ἐὰν ἡ ἑταιρία ὑποστηριχθῇ, ἐὰν διὰ πανελληνίου ἐράνου οἰκοδομηθῇ μουσεῖον τοῦ *μεσαιωνικοῦ καὶ μεταγενεστέρου Ἑλληνισμοῦ*, τὸ μουσεῖον τοῦτο θὰ εἶναι τὸ ὡραιότερον ἔργον τῆς ἐποχῆς ἡμῶν.

*

Ἡ δὶς τοῦ ἔτους ἐν Τήνῳ προσέλευσις μυριάδων ὅλων προσκυνητῶν ἐκ πάσης, καὶ τῆς μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένης, ἄκρας τοῦ Ἑλληνισμοῦ, δὲν πρέπει νὰ παρέρχηται ἀπαρατήρητος. Τὰ νεώτερα ταῦτα Ὀλύμπια δύνανται νὰ συσφίγξωσι τοὺς δεσμοὺς τοῦ διεσπαρμένου Ἑλληνισμοῦ. Εὐχόμεθα νὰ κατανοηθῇ τοῦτο ταχέως ὑπό τε τῶν κυβερνώντων καὶ τῶν ἰδιωτικῶν σωματείων· εὐχόμεθα ὅπως εἰς νέαν πανήγυριν οἱ *Ἀναστείται* ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰς πατρίδας των ἀποκομίζοντες καὶ ἄλλας ἐντυπώσεις πλὴν τῶν ἐκ τῶν θαυμάτων.

*

Ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν 155 Οὔγγρων μηχανικῶν, ἀρχαιολόγων, ἀρχιτεκτόνων κλ. τῶν ἐπισκεφθέντων τὴν πόλιν μας ἐν εἴδει *ἐπιδρομῆς*, ἀναγκαζόμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι μετ' οὐ πολύ, πόλεις ὁλόκληροι θὰ ταξειδεύωσι χάριν ἀναψυχῆς ἢ σπουδῆς θὰ ἀναγινώσκωνται δὲ τότε εἰς τὰς ἐφημερίδας τὰ ἑξῆς περίπου· «τὴν προσεχῆ ἀνοιξίν αἱ Ἀθῆναι π.χ. ἀποτελούμεναι ἐξ 84 χιλιάδων κατοίκων θέλουσιν ἐπισκεφθῇ τοὺς Παρισίους πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν των· θὰ διαμείνωσι δὲ ὥρας τρεῖς· ὑποδεικνύονται αἱ ἀναγκαῖαι πρὸς ὑποδοχὴν προπαρασκευαί».

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

Ὁ ἐν Βερολίνῳ Grote ἀνήγγειλεν ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλει ἀνατυπώσει σειρὰν παλαιῶν βιβλίων. Τὸ ἔργον θὰ ἀρχίσῃ διὰ τῆς ἀνατυπώσεως τῆς ὑπὸ Λουθήρου μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἥτις ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον ἐν Βιττεμβέργῃ τῷ 1522.

Ἐξεδόθη ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Βασιλικῆς Γεωγραφικῆς Ἀκαδημίας ὁ Χάρτης τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς τοῦ Ἰσημερινοῦ ἐρανισθεὶς ὑπὸ τοῦ Ε. Ῥαβενστεῖν. Ὁ χάρτης οὗτος ἐσχεδιάσθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τελευταίων περιηγήσεων τοῦ παρόντος αἰῶνος καὶ περιλαμβάνει ἐν συνόψει πάντας τοὺς μόχθους καὶ τὰς ἀνακαλύψεις τῶν περιηγητῶν Speeke καὶ Grant, τοῦ Samuel Baker καὶ πάντων σχεδὸν τῶν ἰδίᾳ δαπάνῃ ἢ κυβερνητικῇ ἀποστολῇ ταξειδευσάντων εἰς τὴν ἄγνωστον ταύτην χώραν καὶ δημοσιευσάντων τὰς περὶ αὐτῆς παρατηρήσεις των.

Συνεπείᾳ ἀνταλλαγῆς γενομένης ἀμοιβαίως παρὰ τῶν μουσείων τοῦ Λούβρου καὶ τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ αἱ περιώνυμοι πανοπλίαι τῶν ῥωμαίων ξιφομάχων (gladiateurs) αἱ ἀγορασθεῖσαι δημοσίᾳ δαπάνῃ ἐπὶ δημοπρασίας κατατίθενται ὁριστικῶς ἐν τῷ Λούβρῳ.

Τῇ 3/15 Ἰουλίου τελεσθήσονται ἐν Châtres τῆς Γαλλίας τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἐκεῖσε στηθησομένου ἀγάλματος τῆς Γεωργίας Σάνδ. Ἡ πόλις αὕτη θεωρεῖται ὡς γενέτειρα τῆς περιωνύμου μυθιστοριογράφου καθόσον εἰς χωρίον τι αὐτῆς Nohort ἐγεννήθη, ἀνετράφη, ἀπέθανε καὶ ἐτάφη.

Ἡμέρα ἐνάρξεως τῆς ἐν Μαγχεστρίᾳ φθινοπωρινῆς περιόδου τῆς ἐκθέσεως τῶν ζωγράφων ὡρίσθη ἡ 5 τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου ἔ. ν. Κατὰ τὴν λήξασαν περίοδον 100,000 ἄτομα ἐπεσκέφθησαν τὴν ἔκθεσιν, ἠγοράσθησαν δ' ἐκ τῶν ἐκθεμάτων 155 εἰκόνες ἀντὶ 10,000 λιρῶν στερλινῶν. Ἕνεκα τῆς μεγάλης συρροῆς τῶν ἐπισκεπτῶν ἡ περίοδος αὕτη παρετάθη ἕνα μῆνα περισσότερον τοῦ συνήθους. Πότε καὶ ἐν Ἑλλάδι θὰ ἐγκατασταθῇ τοιοῦτον σύστημα;

Ἡ ἔκθεσις τῶν ὑπὸ τῆς Ῥωσσικῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρίας πεπραγμένων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀνεγνώσθη ἐν γενικῇ συνελεύσει τῶν μελῶν αὐτῆς πρό τινων ἑβδομάδων. Ἡ ἀξιολογωτέρα ἐκ τῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς ἐπιχειρηθεισῶν ἐξερευνήσεων εἶναι ἡ περιήγησις τοῦ Συνταγματάρχου Prejevalsky εἰς τὰς ὀρεινὰς χώρας τῆς Θιβετίας. Ὁ Συνταγματάρχης ἐλπίζει ὅτι θὰ εἰσδύσῃ ἐνδοτερον ἢ πάντες οἱ προηγουμένως περιηγηθέντες τὸν τόπον καὶ πέποιθεν ὅτι θὰ φθάσῃ μέχρι τῶν πηγῶν τοῦ *Κιτρίκου ποταμοῦ*. Προτίθεται δὲ τὸ προσεχὲς θέρος νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὴν Σικωνίαν ἤ, ἐὰν δὲν κατορθώσῃ τοῦτο, νὰ κατευθυνθῇ πρὸς τὴν λίμνην Ζαΐσὰν καὶ τὴν λίμνην Τουχούλ. Ἡ δαπάνη τῆς ἐκδρομῆς ὑπελογίσθη εἰς 43580 ῥούβλια. Ἡ Ἑταιρία μὴ οὖσα ἱκανὴ νὰ χορηγήσῃ ἐξ ἰδίων τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπετάθη πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐξαιτουμένη τὴν ἀρωγήν της, ἥτις καὶ ἐπεδαψιλεύθη ἀμέσως. Οὕτω δὲ ἡ συνοδεία ἡ μέλλουσα νὰ ἀποσταλῇ πρὸς τοιαύτην περιήγησιν ἐφωδιάσθη κάλλιον πάσης ἄλλης πρότερον ἐπιχειρηθείσης ὑπὸ τῆς ἑταιρίας. Ἑτέρα ἀποστολὴ εἶχεν ἀνατεθῇ ὑπὸ τῆς ἑταιρείας κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς τὸν κ. Potanin. Οὗτος εἶχεν ἀναλάβει τὴν ἐθνογραφικὴν ἐξέτασιν τῆς Κινεζικῆς ἐπαρχίας Κανσού, ἧς οἱ κάτοικοι εἶναι μικτῆς καταγωγῆς. Πρὸς τοῦτο ἰδιωτικὴ γενναιοδωρία ἦλθεν εἰς ἐπικουρίαν τῶν πόρων τῆς Ἑταιρίας καὶ οὕτω κατωρθώθη ἡ ἀποστολὴ νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν. Ὁ κ. Ποτανὶν σκοπῶν νὰ ἐξετάσῃ τὴν φυσικὴν ἱστορίαν καὶ γεωγραφίαν τῆς χώρας ταύτης ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ δύο τοπογράφους. Ἐν ταῖς ἀρκτικαῖς χώραις ὁ μετεωρολογικὸς σταθμὸς Novaya Zemlia ἐπεράτωσε τὰς ἐργασίας του καὶ λεπτομερὴς ἔκθεσις αὐτῶν δημοσιευθήσεται τῷ 1885. Τὰ μέλη τοῦ σταθμοῦ Lena διατελοῦσιν ἀκόμη εἰς τὴν θέσιν των, χορηγηθεισῶν πρὸς τοῦτο συμπληρωτικῶν πιστώσεων δι' ὅσας ἀνάγκας λάβωσι πρὸ τῆς ἐπανόδου των. Πρῶτον δημοσίευμα τῆς ἑταιρίας ἔσται ἡ ἔκδοσις τῆς τρίτης ἐκδρομῆς τοῦ συνταγματάρχου Prejevalsky εἰς τὴν κεντρικὴν Θιβετίαν. Καθ' ὅλον τὸ λῆξαν ἔτος ἐδαπανήθησαν 111, 451 ῥούβλια ἐξ ὧν 27,250 κατηναλώθησαν εἰς δημοσιεύσεις, καὶ 77,194 εἰς ἀποστολὰς ἐξερευνητικάς. Μέγα μέρος τοῦ ποσοῦ τούτου παρεχωρήθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Οὕτω ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν 27, 250 μόνον 4,132 ἐπληρώθησαν ἐκ τοῦ

ἰδιαιτέρου ταμείου τῆς Ἑταιρίας, 14, 343 ὑπὸ τῆς Ῥωσσικῆς Κυβερνήσεως, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν δωρεῶν. Πρὸς τούτοις ἡ Ἑταιρία ἀπένειμε τὸ μετάλλιον τοῦ Κωνσταντίνου εἰς τὸν κ. Syevertsèt, ὅστις ἐπὶ 26 ὅλα ἔτη ὑπῆρξεν ἀκαταπόνητος περιηγητὴς κυρίως εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ Τουρκεστὰν ἀσχοληθείς.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Κύριον Ν. Ἀξιέπαινος βεβαίως εἶναι καὶ ὁ Γκουνὸ, διότι ἐμουσούργησε καὶ ὁ Jules Claretie, διότι ἔγραψε περὶ τῆς «Κόρης τῶν Ἀθηνῶν»· πόσον ὅμως θὰ ἐξεπλήσσοντο ἂν ἐγνώριζον τὸ πασίγνωστον ἐν Ἀθήναις, ὅτι ἡ κόρη τῶν Ἀθηνῶν, ἡ Κυρία Μπλάκ, ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Σεπτεμβρίου 1875, ταφεῖσα ἐν τῷ Ἀγγλικανικῷ νεκροταφείῳ· ὅτι ἀπέθανεν ἐν εὐτυχεῖ καὶ ἀκμαίῳ γήρατι, ἀφεῖσα ἀξιότιμον θυγατέρα, τὴν δεσποινίδα Καρολίναν, καὶ μέσῳ τῶν συγγενῶν της, ἐν οἷς οἱ κκ. Φρεαρίτης, Πιττάκης, Πίσσας, Βιλαέτης κλ. καὶ τῶν πολυαρίθμων οἰκογενειακῶν φίλων· ὅτι τόσα ἐπὶ τῷ θανάτῳ της ἐγράφησανἐν ταῖς Ἀθηναϊκαῖς ἐφημερίσιν, ὅτι τὴν κηδείαν της ἠκολούθησαν σωματεῖα, ἐν οἷς καὶ ὁ σύλλογος Βύρων, καὶ ὅτι ο ὐδέποτε μετέβη εἰς Ἀγγλίαν· καὶ ἑκομένως ὅτι εἶναι μῦθος σκληρὸς τὸ ὅτι «ἡ κόρη τῶν Ἀθηνῶν ἀπέθνησκε τῆς πείνης ἐν τρώγλῃ τινὶ τοῦ Λονδίνου».

Πρῶτος ταφεὶς εἰς τὸ Α'. Νεκροταφεῖον Ἀθηνῶν εἶναι ὁ Δημήτριος Ἰωάννου υἱὸς τοῦ Βλαχοχρήστου ἢ Μπακογιάννη (Παλληκαριοῦ τοῦ Κατσαντώνη) καὶ ἀδελφὸς τοῦ διακριθέντος κατὰ τὴν ἐπανάστασιν Ἀντωνίου Γεωργίου. Ἀπέθανε δὲ ὁ Δ. Ἰωάννου ἐν ἀκμαίᾳ νεότητι φονευθεὶς ὑπὸ Βαυαροῦ στρατιώτου διότι ἐκραγγάσε [illegible] Βαυαρέζας.

Κατὰ τοὺς ἑβραϊκοὺς νόμους, ὁ ταῦρος ὁ διὰ τῶν κεράτων πλήττων ἄνδρα ἢ γυναῖκα καὶ φονεύων αὐτοὺς ἔδει νὰ λιθοβοληθῇ. Παραπλησία διάταξις ἔκειτο καὶ ἐν τῇ ἀθηναϊκῇ νομοθεσίᾳ. Οὕτω, νόμος τις τοῦ Δράκοντος, καταργηθεὶς ὑπὸ τοῦ Σόλωνος, κατεδίκαζεν εἰς θάνατον τὸν ἵππον ἢ πᾶν ἄλλο ζῷον, ὅπερ ἢ ἐρόνευσεν ἢ βαρέως ἐτραυμάτισεν ἄνθρωπον. Ὁ κύων, ὁ δήξας τινά, παρεδίδετο τῷ δηχθέντι προσδεδεμένος εἰς δένδρον πρὸς τιμωρίαν. Τὰ ζῷα, τὰ ἐγγίζοντα τὰς ἱερὰς προσφορὰς κατεδικάζοντο, κατὰ Πλούταρχον, εἰς τὴν ἐσχάτην βάσανον.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἄψυχα ἐδικάζοντα ἐν ἐπὶ τούτῳ ἱδρυμένῳ δικαστηρίῳ, τῷ ἐπὶ Πρυτανείῳ, ἐν ᾧ «ἐκρίνετο αὐτὸ τὸ ἄψυχον τοῦ φόνου ὄργανον, λίθος, ἢ ξύλον, ἢ σίδηρος ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, ὅπερ τυχαίως ἐμπίπτον ἢ ὑπ' ἀγνώστου βιαιοτόμενον ἑστέρει τινὰ τῆς ζωῆς».

Τριαστέρῳ Κυρίῳ. Σᾶς βεβαιοῦμεν ὅτι ἐλανθάσθητε εἰς τὰς ἐρεύνας σας τὸ δὲ 1884 δὲν εἶναι ὅπως νομίζετε πάντη ἄμοιρον ἐπισήμων ἐπετηρίδων· διότι κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐκτὸς ἄλλων ἔχομεν καὶ τὴν χιλιετηρίδα τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσεως Λέοντος ΣΤ'. τοῦ σοφοῦ, διαδεχθέντος κατὰ τὸ 884 μ. Χ. ἀπὸ τὸν πατέρα του Βασίλειον τὴν αὐτοκρατορίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Νομίζομεν δὲ ὅτι οἱ Ἕλληνες, ἐξ ὧν τὸ 1|4 τοὐλάχιστον εἶνε νομικοί, εἶναι περιττοὶ πληροφορίαι βιογραφικαὶ ἀναγόμεναι εἰς τὸν βίον καὶ τὴν πολιτείαν τοῦ σοφοῦ Λέοντος, εἰς ὃν ὀφείλονται τὰ Βασιλικά.

Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ἐν τοῖς ἱερογλυφικοῖς ἔγραφον ἵππο πόταμον ἵνα δηλώσωσιν ἰατρόν. Πράγματι δὲ ἀναφέρεται, καὶ ὑπὸ τοῦ Γαληνοῦ μάλιστα, (οὐχὶ τοῦ περιοδικοῦ), ὅτι τὴν φλεβοτομίαν ἐδιδάχθησαν οἱ ἰατροὶ ὑπὸ τῶν ἱπποποτάμων: καθότι τὸ τετράποδον τοῦτο, ὡς αἱματωδέστατον ὅταν αἰσθανθῇ τὴν ἀνάγκην τῆς φλεβοτομίας προστρίβεται ἐπὶ πετρῶν ὀξέων καὶ διαρρηγνύει τὰς φλέβας του, τρέχει ἵνα ἐπιταχύνῃ τὴν ῥοὴν καὶ ἔπειτα βυθίζεται εἰς τὸ ὕδωρ ἵνα καταπαύσῃ τὴν αἱμορραγίαν.

Τὸ ἀηδέστατα παρ' ἡμῖν εἰσαγόμενον «καλημέρασας» διὰ πᾶσαν ὥραν τῆς ἡμέρας, διά τε τὴν ἔλευσιν, καὶ τὴν ἀναχώρησιν, ἦτο ἐν τοιαύτῃ γενικῇ χρήσει ἄλλοτε μόνον τὴν ἡμέραν τῶν Φώτων (καλήμερα).

Λανθάνεσθε· δὲν θὰ ἀνεγνώσατε ἐσχάτως ὅτι· Ὀθωμανός τις στρατιωτικός, ἐν διαθεσιμότητι διατελῶν, ὑπέβαλεν εἰς τὸν Σουλτάνον σχέδιον ὑποβρυχίου τορπιλλοβόλου τῆς ἐφευρέσεώς του, κινουμένου δι' ἠλεκτρισμοῦ. Τὸ πλοῖον τοῦτο θὰ φέρῃ πλήρωμα ἓξ τριῶν ἀνδρῶν, καὶ θὰ εἶναι ὠπλισμένον διὰ 10 ναυκλάστρων. Καὶ τώρα ὁποῖος θέλει ἂς κοπιάσῃ νὰ πάρῃ τὴν Πόλι».

Κυρίαν. Κατά τινα παράδοσιν «μιὰ μάνα γέννησε φεῖδι καὶ τὸ φεῖδι πῆρε τὰ βουνά· ὅταν καιότανε τὸ βουνὸ ἡ μάνα ἔκλαιγε μὴν τύχῃ καὶ καῇ καὶ τὸ παιδί της!!»

«Πολλάκις, εἶπε σοφός τις, ὁβρίζομεν τὸν ἥλιον, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ ὁβρίσωμεν τὴν ὀφήλιον».

Τίποτε ἀπόλυτον δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ· οἱ Γροιλανδοὶ π. χ. τὸ λάδι τῆς μουρούνας τὸ πίνουν ὡς ἡμεῖς τὸ ροσόλι καὶ πολλάκις ἀκούει τις καθ' ὁδὸν «Πᾶμε νὰ σὲ τρατάρω ἕνα λαδάκι; . . .»

Διδάσκαλος. Πόσοι εἶνε οἱ εὐαγγελισταί;
Μαθητής. Τρεῖς . . .
Διδάσκαλος. Ποῖοι;
Μαθητής. Ὁ Λουκᾶς καὶ ὁ Ματθαῖος!

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΚΥΡΑ ΦΡΟΣΥΝΗ

Φίλε μου,

Τὸ παρελθὸν ἔτος δι' ὑποθέσεις μεταβὰς εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Ὄθρυος καὶ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων περίπου τοῦ ἀρχαίου Ναρθακίου κείμενον χωρίον Αἰμογάρδι, ἀνῆκον τῷ υἱῷ τοῦ Στρατηγοῦ Δημολιούλια, ηὐτύχησα νὰ γνωρίσω πολλοὺς Ἀλβανοὺς Μπένδες, γαιοκτήμονας ἐν Θεσσαλίᾳ. Παρά τινος δ' ἐξ αὐτῶν, λόγου συντυχόντος περὶ τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ τῶν Ἰωαννίνων, ἤκουσα τὴν ἑπομένην παράδοσιν περὶ τῆς Κυρᾶ-Φροσύνης, ἣν ὡς πρωτότυπον καὶ ἀρκούντως περίεργον σοὶ μεταδίδω.

Κατὰ τὸν Ἀλβανὸν τοῦτον Μπέην, καθ' ἃ δέ μοι διεβεβαίωσεν ὁ φιλίστωρ κ. Ἐπαμεινώνδας Δημολιούλιας καὶ κατὰ τοὺς ἐν Ἀργυροκάστρῳ Ἀλβανούς, ἡ Κυρᾶ Φροσύνη ἐπνίγη τῇ διαταγῇ τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ διὰ τὴν ἑξῆς αἰτίαν: Ἡ ὡραία Ἰωανίτισσα ὑπῆρξεν ἐρωμένη τοῦ Γάλλου ἐν Ἰωαννίνοις προξένου Πουκεβίλ. Ὁ δ' Ἀλῆ πασᾶς τοὺς σκοποὺς τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος ἐπιθυμῶν νὰ μανθάνῃ παντοῖα ἐμηχανᾶτο, ὅπως ἐκμανθάνῃ τὸ περιεχόμενον τῶν πρὸς τὸν Γάλλον πρόξενον πεμπομένων ἐπισήμων ὁδηγιῶν. Πλὴν οὗτος τοὺς σκοποὺς τοῦ τυράννου ἐννοήσας ἐπροφυλάσσετο φέρων μεθ' ἑαυτοῦ ἀεί ποτε ἐν πυξίδι τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα, προφασιζόμενος, ὅτι ἐν αὐτῇ περιείχοντο ἰατρικά.

Ἡμέραν τινὰ μαθὼν ὁ Ἀλῆ πασᾶς, ὅτι ἐκομίσθησαν τῷ Πουκεβίλ ἐπιστολαὶ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, μετεκαλέσατο παρ' ἑαυτῷ τὴν Κυρᾶ Φροσύνην καὶ σαγηνεύσας αὐτὴν διὰ ὤρων καὶ ἀπειλήσας διὰ θανάτου παρήγγειλεν αὐτῇ νὰ προτρέψῃ τὸν ἐραστὴν αὐτῆς νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῆς λίμνης τῶν Ἰωαννίνων νησύδριον πρὸς ἀναψυχήν, παρέχων αὐτὸς πρὸς τοῦτο τὸ ἰδίαν λέμβον, ἐκεῖ δ' αὐτὴ διὰ ναρκωτικοῦ ἀποκοιμίσασα τὸν Πουκεβίλ παραδώσῃ τῷ ἐκεῖ που κεκρυμμένῳ Ψαλίδᾳ τὴν πυξίδα μετὰ τῶν ἐγγράφων πρὸς ἀνάγνωσιν. Ἡ Φροσύνη συναινέσασα ἐξετέλεσε τὰ παρὰ τοῦ Ἀλῆ διαταχθέντα καὶ τὸ στρατήγημα ἐπέτυχεν, ἀλλ' ὁ πονηρὸς καὶ αἱμοβόρος Ἀλβανὸς φοβούμενος μὴ τὸ γεγονὸς περιέλθῃ εἰς γνῶσιν τοῦ Πουκεβίλ διέταξε τὸν θάνατον τῆς Φροσύνης.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 26 Μαρτίου 1884.

Ὁ σὸς,
Ν. Σπ.

ΨΑΡΡΙΑΝΟΙ ΚΑΙ ΥΔΡΑΙΟΙ

Φίλε μου,

Ἐν ταῖς Ἀττικαῖς ἐφημερίσιν ἀνέγνων ὅτι μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐκθεμάτων τῆς ἱστορικῆς Ἐκθέσεως τοῦ ἀγῶνος ἔσονται καὶ τὰ ἀκροστόλια (Κορωνέτα ἢ Κορωνέλα) τῶν τριῶν ναυαρχίδων τοῦ στόλου.

Τοῦτο ἀνέμνησέ με συμβάντος ἀφορῶντος τὰ ἀκροστόλια ταῦτα. Ὅτε μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Ψαρρῶν ἐξέπλευσεν ὁ ἑλληνικὸς στόλος, ἐν τῷ ὁποίῳ συμπεριλαμβάνοντο καί τινα τῶν διασωθέντων Ψαρριανῶν πλοίων ὑπὸ τὸν ναύαρχον τῶν Ψαρρῶν Νικόλαον τὸν Ἀποστόλην, ἐν πολεμικῷ συμβουλίῳ εἰς τῶν Ὑδραίων ἀρχιναύαρχων εἶπε τὰ ἑξῆς.—Ἀμὴ ἐκεῖνος ὁ καπετὰν Ἀποστόλης τί ἔχει ἀκόμη τὸ κορωνέτο ἀπάνω 's τὸ κατάρτι;» ἐκφράζων διὰ τῶν λόγων τούτων τὴν δηθεν ἀπορίαν του, πῶς τῶν Ψαρρῶν καταστραφέντων ὁ ναύαρχος τούτων ἔφερεν ἔτι ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ τοῦ πλοίου τὸ ναυαρχικὸν σύμβολον.

Ὅτε δὲ τῇ 3 Αὐγούστου 1824 τὰ Ψαρριανὰ πλοῖα πλέοντα πρὸς τὴν Σάμον, προηγουμένης τῆς ναυαρχίδος τοῦ Ἀποστόλη, διῆλθον πρό τινος Ὑδραϊκοῦ πλοίου, οἱ ναῦται τούτου ἀνεβόησαν ἀπὸ τοῦ καταστρώματος. — Κάτω τὸ κορωνέτο, δηλοῦντες διὰ τῆς ἐκφωνήσεως ταύτης, ὅτι Ψαρρὰ πλέον δὲν ὑπάρχουσι!! Οἱ δὲ Ψαρριανοὶ τότε μὲν ἐσιώπησαν· οἱ ἀναφωνοῦντες ὅμως — Κάτω τὰ κορωνέτα, ἔλαβον τὴν ἀπάντησιν μετὰ τρεῖς μόλις ἡμέρας, τῇ 6 Αὐγούστου, ὅτε δηλαδὴ ὁ Κανάρης ὑπὸ τὰς ὄψεις ἀμφοτέρων τῶν διαμαχομένων στόλων διὰ πυροπλικοῦ Ψαρριανοῦ καὶ μετὰ πληρώματος ἐκ Ψαριανῶν ἐξεδίκησε τὴν κατεστραμμένην πατρίδα του ἀνατινάξας εἰς τὸν ἀέρα τὴν κολοσσιαίαν ναυαρχίδα τοῦ Τουρκικοῦ στόλου καὶ σώσας τὴν κινδυνεύουσαν Σάμον, ἥτις ὑπ' εὐγνωμοσύνης ἐπὶ τῆς ἐπισήμου ἀκόμη αὐτῆς σφραγῖδος ἀναγράφει τὴν φράσιν

«Κύριος Σάμων ἔσωσε. 6 Αὐγούσ. 1824».

Ἐν Ἑρμουπόλει τῇ 23 Μαρτίου 1884.

Δ. Κ. Χ.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

[**ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΚΑΒΗ** μετὰ ψυχαγωγίας ἐξ ἰδιογράφου Ἀ. Δ ρ ο υ τοῦ Φωτιάδου καὶ νεωτέρων ἐξηγητικῶν σχολίων καὶ σημειώσεων ὑπὸ Ν. Γ. Δοσίου σελ. λς'. καὶ 147 ἐν Γαλαζίῳ 1884 ἐκ τοῦ νέου τυπογραφείου «Δακία»] Ὁ ἀπὸ ἱκανοῦ χρόνου γνωστὸς τῷ φιλολογικῷ κόσμῳ κ. Ν. Δόσιος εἶναι πολλῶν ἐπαίνων ἄξιος ἀνασώσας ἐκ τῆς λήθης τὸ ῥηθὲν ἰδιόγραφον τοῦ μακαρίτου Ἀ. Φωτιάδου· τοῦ δράματος προτάσσεται ἀνάλυσις αὐτοῦ κατὰ πράξεις, ἔπειτα πραγματεία ἐκτενής, ἐνῇ μετὰ σεβασμοῦ, ἀγάπης καὶ χάριτος ἀναπτύσσει ὁ κ. Δ. πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἀναγνώστου ζωηρὰν εἰκόνα τοῦ βίου, τῶν ἔργων καὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου τοῦ Ἔθνους καὶ συμπολίτου τοῦ κ. Δ.. Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ὁ ἄριστος τρόπος, δι' οὗ ὀφείλομεν νὰ ἐκτυλίσσωμεν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς παρούσης καὶ τῆς ὀσον οὔπω ἐσομένης γενεᾶς τοὺς ἀξίους μιμήσεως, ἄτε πλήρεις ἀγνῆς φιλοπατρίας, χαρακτῆρας τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων εἶναι ἡ δημοσίευσις καὶ ἀνατύπωσις τῶν ἔργων αὐτῶν, ὅταν ταῦτα καὶ σήμερον ἔτι δύνανται νὰ εἶναι ὠφέλιμα καὶ χρήσιμα. Τούτου δ' ἕνεκα οὐδέποτε παυόμεθα νὰ ὁπολαμβάνωμεν ἐθνικὸν ἀτύχημα, ὅτι τὰ ἔργα τοῦ ἀοιδίμου Κοραῆ δὲν ἐξεδόθησαν ἐκ νέου, ὥστε ἀντὶ νὰ εἶναι τὰ πλεῖστα αὐτῶν κοινὸν κτῆμα παντὸς ἐγγραμμάτου Ἕλληνος, ὀλίγοις μόνοις εἶναι γνωστὰ καὶ προσιτὰ διὰ τὴν ὑπερβαλλόντως μεγάλην τιμήν των.

Δὲν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰ καθ' ἕκαστον τοῦ βιβλίου, δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ παραλίπωμεν ὅτι ἡμῖν θὰ ἦτο πολὺ ἀσπαστότερον τὸ βιβλίον, ἂν ὁ κ. Δ. δὲν ἀνεμίγνυε μετὰ τοῦ Φωτιάδου καὶ τὰ ἴδια αὐτοῦ, ἀλλὰ παρεῖχεν ἁπλῶς, ὅ,τι εὗρεν. Ἀλλ' ὁ κ. Δ. θέλων διὰ μιᾶς βολῆς νὰ φονεύσῃ δύο λαγούς, τέ. καὶ τὸ χειρόγραφον τοῦ συμπολίτου του νὰ ἐκδώσῃ καὶ συγχρόνως ἔκδοσιν τῆς Ἑκάβης ὠφέλιμον τοῖς μαθηταῖς καὶ ἄλλοις λογίοις κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐπιστήμης τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων νὰ κατασταθῇ, ἠναγκάσθη καὶ νὰ προσθέσῃ καὶ ν' ἀφαιρέσῃ καὶ νὰ μεταβάλῃ Κύριος οἶδε πόσα, καὶ τὸ χείριστον πάντων οὐδ' ἠξίωσε νὰ διακρίνῃ κατά τινα τρόπον τὰ ἴδια τῶν ἀλλοτρίων. Οὕτω δ' ἐκ τοῦ χειρογράφου τοῦ Ἀ. Φωτιάδου ἐγένετο ἔκδοσις Φωτιάδου-Δοσίου, ἥτις ὅσα καὶ ἂν ἔχῃ προτερήματα, δὲν παρέχει ἡμῖν εἰκόνα πιστὴν τῶν γνώσεων καὶ τῶν χρόνων τοῦ Φωτιάδου, ὅπερ εἰς τὴν ἱστορίαν ἀναγκαιότατον, ἐννοεῖται δὲ οἴκοθεν, ὅτι οὐδὲ τοῦ κ. Δοσίου.

Γ. Ν. Χ.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ. — Τὸ Ἅγιον Πάσχα. Ἐθνικὴ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. Εἶχον δηλ. τὴν ἡμέραν ταύτην ὡς ἡμεῖς τὴν 25 Μαρτίου, ἑορτάζοντες τὴν ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν, ὅτε καὶ τὴν Ἐρυθρὰν διέβησαν θάλασσαν ἐφ' ᾧ καὶ ἡ λέξις *Πάσχα* σημαίνει *διάβασις*. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην συνέβη καὶ ἡ τοῦ Σωτῆρος ἀνάστασις οἱ Χριστιανοὶ τὸ μέγα τοῦτο γεγονὸς κατ' ἀντίθεσιν τοῦ Νομικοῦ Πάσχα τὸ ὠνόμασαν Ἅγιον Πάσχα.

Ἐπὶ τρεῖς αἰῶνας αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ῥώμης διεφιλονίκουν περὶ τοῦ ἀκριβοῦς χρόνου τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα. Ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κορίνθου Βακχύλου συνῆλθον ἐν Κορίνθῳ ἐν τῇ Μητροπολιτικῇ καὶ ἀποστολικῇ ταύτῃ καθέδρᾳ πάντες οἱ τῆς Ἑλλάδος ἐπίσκοποι ὅπως ὁρίσωσι τὸν χρόνον τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, τῷ δὲ 169 ὁ Κορίνθου, ὡς πρωτόθρονος καὶ πρόεδρος μετέβιβασεν εἰς Ῥώμην τὴν γνώμην τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόπων περὶ τῆς μεταξὺ Ἀσίας καὶ Ῥώμης ἀναφυείσης ἔριδος. Τέλος τὸ ζήτημα τοῦτο ἔλυσεν ἡ Α'. οἰκουμενικὴ σύνοδος. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἠλευθεροῦντο ἐκ τῶν φυλακῶν οἱ δι' ἔλαφρὰ ἐγκλήματα ἢ διὰ δημόσια χρέη κεφυλακισμένοι, πολλοὶ δὲ χριστιανοὶ δεσπόται ἀπηλευθέρουν τοὺς ἑαυτῶν δούλους (manumissio servorum).

Ἐπειδὴ δὲ οἱ Κατηχούμενοι βαπτιζόμενοι τὴν νύκτα τοῦ μεγάλου Σαββάτου καὶ τὸ πρῶτον ἐν τῷ ναῷ εἰσερχόμενοι ἵσταντο ἐν τῇ πρώτῃ σειρᾷ πρὸ τῶν ἀρχαίων κιγκλίδων τοῦ ἁγίου βήματος, οἱονεὶ ὡς νεόφυτοι ἐγκεντρούμενοι καὶ φυτευόμενοι ἐν τῷ νοητῷ τῆς Ἐκκλησίας περιβόλῳ, ἡ ἑβδομὰς αὕτη ἐκαλεῖτο ἑβδομὰς τῶν νεοφύτων· δι' ὅλης δὲ τῆς ἑβδομάδος ἐφόρουν λευκὸν χιτῶνα, ὅπερ ἀπεξεδύοντο μετὰ 8 ἡμέρας τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, ἥτις διὰ τοῦτο ἐκαλεῖτο καὶ Κυριακὴ ἡ ἐν λευκοῖς (dominica in albis).

Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐξ ἀρχαιοτάτου ἔθους παύουσιν οἱ συνήθεις χαιρετισμοὶ ἀντικαθιστάμενοι διὰ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*» — «*ἀληθῶς ἀνέστη*». Ἔθος ὅπερ διεφύλαξε καὶ ἡ ῥωσσικὴ ἐκκλησία καὶ αὐτὴ εἰσέτι ἡ δυτική.

Οἱ Ἐπίσκοποι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν χριστιανῶν, ἔπεμπον πρὸς ἀλλήλους μέρος τι τοῦ ἁγίου ἄρτου εἰς ἔνδειξιν τῆς πνευματικῆς αὐτῶν ἀγάπης καὶ κοινωνίας. Ἕνεκεν ὅμως πολλῶν ἐξωτερικῶν κινδύνων τὸ ἔθος τοῦτο ἡ ἐν Λαοδικείᾳ σύνοδος [367] διὰ τοῦ ιδ'. κανόνος περιώρισε νὰ γίνηται ἐντὸς τῶν ἰδίων παροικιῶν καὶ οὐχὶ εἰς ἑτέρας παροικίας.

Τέλος ἅπασα ἡ ἑβδομὰς αὕτη καλεῖται ἑβδομὰς νέα, ἑβδομὰς διακαινήσιμος διότι ἀπὸ τῆς ἑβδομάδος ταύτης ἀνανεοῦται ἡ περίοδος τῶν Εὐαγγελικῶν καὶ ἀποστολικῶν περικοπῶν τῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀναγιγνωσκομένων.

Τὸ πάλαι κατὰ τοὺς πρώτους εὐτυχεῖς χρόνους τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων αὐτὸς ὁ Αὐτοκράτωρ εἰσερχόμενος ἐντὸς τοῦ ἁγίου βήματος τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγ. Σοφίας κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τοῦ Πάσχα διὰ πολυτίμου θυμιάματος ἐθυμία τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ εἰς ἕκαστον τῶν κληρικῶν βασιλικῶς ἐχορήγει 100. λίτρας χρυσοῦ. Ἕνεκεν τούτου κατ' ἐξαίρεσιν ἔκτοτε ἐπεκράτησεν ὅπως κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τοῦ Πάσχα, αὐτοὶ οἱ πατριάρχαι καὶ οἱ κατὰ παροικίας ἐπίσκοποι θυμιῶσι τὸν λαὸν ἀντὶ τῶν διακόνων. Τὴν δὲ Πέμπτην τῆς διακαινησίμου μετὰ λαμπρὰν ἐν τῷ παλατίῳ ἀκολουθίαν ἐγίνετο ὁ ἀμοιβαῖος ἀσπασμὸς μεταξὺ Πατριάρχου καὶ Αὐτοκράτορος.

Τὰ αὐγὰ τοῦ Πάσχα

Ἡ χρῆσις τῶν αὐγῶν τοῦ Πάσχα ἐστὶν ἀρχαιοτάτη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ, σπουδαῖον σύμβολον κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου· διότι ὅπως ἐντὸς τοῦ σκληροῦ περιβλήματος τοῦ ᾠοῦ ἐν φαινομένῃ νεκρᾷ οὐσίᾳ ὑπνώττει ζωή, οὕτω καὶ ὁ Κύριος πλήρης ζωῆς, ὥσπερ ἐν φλοιῷ τινι ὕπνωττεν ἐντὸς τοῦ κεκλεισμένου καὶ ἐσφραγισμένου τάφου ὃν ὡς νεοσσὸς διαρρήξας ἀνέστη.

Τὸ ᾠὸν οὐ μόνον παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ μυθολογίᾳ ἀπαντᾷ ὡς σύμβολον τῆς δημιουργίας καὶ ἀναστάσεως.

Ἐν Γερμανίᾳ τὸ χρῶμα τῶν πασχαλίων ᾠῶν εἶναι ποικίλον, παρ' ἡμῖν ἐπεκράτησε τὸ κόκκινον χρῶμα εἰς ἔνδειξιν χαρᾶς ἣν ἐπέφερε τὸ ἐκχυθὲν αἷμα τοῦ Σωτῆρος.

Δημώδης δέ τις διήγησις ἴδοῦ πῶς δικαιολογεῖ τὸ παρ' ἡμῖν κόκκινον τῶν ᾠῶν χρῶμα.

Γυνή τις, εὐροῦσα καθ' ὁδὸν γυναῖκα Ἑβραίαν, ἥτις κατὰ τύχην εἶχεν εἰς τὴν ποδιάν της αὐγά, λέγει αὐτῇ. Ἔμαθες ὅτι ἀνέστη ὁ Χριστός; Ἡ Ἑβραία, λέγουν, εἰρωνικῶς ἀπήντησεν· ἂν κοκκινίσουν τοῦτα τ' αὐγά, τότε μάλιστα ἠμπορῶ νὰ πιστεύσω ὅτι ἀνέστη.

Καὶ παραδόξως ἐκοκκίνισαν τ' αὐγά. Ἐξ οὗ ἔκτοτε κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα ἔχομεν κόκκινα αὐγά.

Γ. Α.

ΙΣΤΟΡΙΑ. — 8 Ἀπριλίου 1825. Ὁ Ὀδυσσεὺς Ἀνδροῦτσος παραδίδοται εἰς τὸν Γκούραν.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

15.

Εἴδατε ποτὲ κἀνένα ὠπλισμένον σὰν κ' ἐμένα,
κατοικίαν μου νὰ ἔχω τῆς θαλάσσης τὸν πυθμένα,
κι' ἀπὸ τὸν πυθμένα πάλιν τῆς θαλάσσης ν' ἀνυψοῦμαι
καὶ εἰς τὴν ξηρὰν νὰ ἤμαι κ' ὑπ' ἀνθρώπων νὰ οἰκοῦμαι;

Α. Γ.

16.

Κάθε 'σπῆτι, κάθε ὄρος, κάθε πόλις, κάθε τεῖχος,
κάθε πρᾶγμα τέλος πάντων, ὡς καὶ τοῦτος μου ὁ σίχος
δὲν 'μπορεῖ χωρὶς ἐμένα εἰς τὸν κόσμον νὰ γενῇ
κι' ὅ,τι δήποτε κι' ἂν εἶνε ἀπὸ μένα θὰ φανῇ.
Δίχως κεφαλὴν ἂν μείνω
ἀκρωτήριον θὰ γείνω.

Ἰ. Π.

17.

Ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφίσῃς
πρέπει νὰ μὲ προσκυνήσῃς·
ἂν μὲ ἀποκεφαλίσῃς
καὶ μὲ παροξυτονίσῃς,
εἶμαι ζῷον· θὰ μὲ λύσῃς...

Κ. Α. Μ.

18.

Ἔχω κατάληξιν φιλοσόφου
ἀλλὰ καὶ σκέλη ἔχω ἀνθρώπου·
ἂν καὶ φᾶς φαίνομαι μανδρωμένος,
μόνον τὸν ὕπνον φέρ' ὁ καϋμένος...

Χ.

ΛΥΣΕΙΣ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ

12. Χριστὸς—ἱστός. 13. ἀγελὰς—γελᾷ.
14 Κάμηλος—καμήλα.

Λύται ἀπάντων. Αἱ κυρίαι Ἑλένη Χαρβάτη, Ἀγγ. Γ. Ῥομπότση καὶ Ἐλισσάβετ Μπαμπινιώτη.

Αἱ δεσποινίδες Ἀλεξάνδρα Ἀ. Κωστῆ, Νίνα Σουλτάνη, Σοφία Βελτατζῆ, Κλειὼ Κ. Βελώσση, Πηνελόπη Ὀδυσσοπούλου, Νίτζα Η. Γκίκα Ἀγγλαΐα Γ. Παππαδαίου, Χαρίκλεια Γκλώκα, Μαρίαννα Κ. Κουρουσοπούλου, Μαρίνα Σαυρνιωτοπούλου, Ἐλευθερία Μπρέλη, Εὐφροσύνη Ῥομποτσάνου, Εἰρήνη Ἀλεξίου, Ζ. Σούτσα.

Οἱ Κύριοι Σ. Κινάτος, Β. Ἀντωνόπουλος, Ἰωάν. Κ. Βάσσος, Νικ. Δ. Ἀγγελόπουλος, Ι. Ν. Λαμπίρης, Νικ Σπ. Γοερούλης, Κ. Κουδοῦρης, Δ. Α. Γέροντας, Γ. Α. Κακουλίδης, Κ. Μίλησις, Βασιλ. Δ. Κ. Παπαγεωργίου, Γρηγ. Δ. Ξενόπουλος, Δ. Η. Οἰκονόμου, Ἀντ. Ἰ. Φουτάνας, Ἰωάν. Βερβαρρήγος, Ἰω. Μανιάτης, Γ. Βαμβίλης, Ν. Δ. Κοκκίνης, Ν. Ι. Μαυρίδης, Σ. Ἰ. Ἀγκωνίτης, Π. Βερβαρέσος Δ. Ν. Πρεβεζαῖος, Λεων. Ἀ. Μπουρνιᾶς, Μ. Α. Γούδας, Γ. Ἰ. Μαγγιώρος, Κ. Πρασσᾶς, Ἐμμ. Χ. Δραγάτσης, Α. Ν. Τριαντάφυλλος, Ν. Σοφικίδης Ἰωάν. Θεοδότου, Γ. Παπαδόπουλος, Γ. Πανᾶς, Κιμ. Γ. Πρινάρη, Φ. Ἰωαννίδης, Ἰωσ. Αἰμιλίου Δ. Κ. Ἀλιφαντῆς (Μέγαρα) Γ. Παππαδόπουλος Ἀργεῖος, Σπ. Σελιβερόπουλος, Α. Λαμπρόπουλος, Φιλ. Α. Ἰωαννίδης, Ν. Μανέτας. Ἐν Πειραιεῖ Α. Κορωναῖος, Ε. Α. Ῥάφαλις Ἰ. Μανιάτης καὶ Θ. Σακτούρης.

— Εἰς τοὺς πέντε πρώτους ἐκ τῶν συνδρομητῶν ἡμῶν τοὺς λύσαντας ἅπαντα προσφέρονται αἱ «Εἰκόνες» (σατυρικαὶ διατριβαὶ) τοῦ κ. Δ. Γρ. Καμπούρογλου· Εἷς δύο δὲ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ ἡ Κλεονίκη τοῦ Ἰ. Καρασούτσα.

— Μόνα τὰ ὀνόματα τῶν λυσάντων ἅπαντα συνδρομητῶν ἡμῶν καταχωρίζονται.

— Ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Π Τσακίρη ἀγγέλλεται ἡ ἔκδοσις χρησίμου συγγραφῆς περὶ τοῦ Δημοσίου χρέους τῆς Ἑλλάδος διαιρουμένη εἰς δύο μέρη Α'. Μελέτη περὶ δανείων Β'. Δημόσιον χρέος 1). χρέος ἐξωτερικόν· 2). χρέος ἐσωτερικόν.

— Λυπούμεθα ὅτι ἀργὰ λαβόντες τὴν ἐκ Παρισίων γλαφυρὰν τοῦ κ. Ν. Ἰ. Θ. περιγραφὴν τοῦ ἐπὶ τῇ 25 Μαρτίου συμποσίου δὲν ἠδυνήθημεν νὰ καταχωρίσωμεν ταύτην.

Ἀνέκαθεν ἐπεκράτησεν ἐν ταῖς ἀλληλογραφίαις νὰ δημιουργῶνται ἀπαντήσεις ὑπ' οὐδενὸς προκληθεῖσαι, κινοῦσαι ὅμως τὸ ἐνδιαφέρον. Ἡμεῖς ἀπεφασίσαμεν ἐν τῇ ἀλληλογραφίᾳ ἡμῶν νὰ περιοριζώμεθα εἰς πραγματικὰς ἀπαντήσεις, καθιερώσαντες ἰδίαν στήλην διὰ τὰς *Ἐρωτήσεις ἄνευ ἀπαντήσεων*.